

Susitikimas su Juozu Elekšiu

ALDONA AUŠRIENĖ

Juozas Elekšis. Nuotrauka iš autorės archyvo

Sutikti žmogų, kuriam pažįstama kasdienybės rutina ir kuris iš pilkos aplinkinių masės išsiskiria savo kūrybiškumu ir veiklumu, visada džiugu, o ypač tokiu laiku, kai daugeliui nuotaiką gadina lietus, kai siaučia gripas, vėjas laužo ir varganai atrodančias pilkas medžių šakas... Neapsirikau manydama, kad blogą nuotaiką išsklaidys susitikimas su eiles ir prozą rašančiu Juozu Elekšiu.

Susitikimas vyko 2009 lapkričio 28 d. Klaipėdos Žvejų rūmuose. J. Elekšio kūrybos grožį atskleisti padėjo folkloro klubas „Šeimyna“ (vad. Danutė Krakauskienė) ir choras „Alna“ (vad. Stanislovas Jusčius, koncertmeisterė Olga Lebedeva). Šį susitikimą inicijavo Klaipėdos senjorų vadovas Vidas Sutekus.

Rudeniškas, lietingas pajūrio oras nesutrukdė žmonėms susirinkti – salė buvo pilnutėlė. Popietę labai nuoširdžiai, šiltai vedė Danutė Krakauskienė. Jos metu trumpai buvo papasakota apie J. Elekšio kūrybos ir gyvenimo kelią. Susitikimo metu autorius skaitė savo eilėraščius žemaičių kalba ir kartu su renginyje dalyvavusiais kitais žmonėmis dainavo senovines dainas.

Renginio metu J. Elekšio eilėraščius skaitė ir Aleksandra Zakaraitė, Laima Petkeliienė, Danutė Krakauskienė, pati pagal J. Elekšio žodžius sukūrusi nemažai dainų. Visą popietę šaunumu stebino kaimo kapelos vadovas Viktoras Šuksteris ir jo kolektyvas – choras „Alna“.

EILERAŠTĖ

Aleksandravičienė Ana

ŽĖBORĖLIS

Blankos žėborėlis blaškuos é liūd,
Pušelės seselės par naktė vės bod.
Ramībė berėbė, dungaus tīrs če pluots,
Kalnėlis kupruots é akmū samanuots.
Tīk lėka eš māža vaikīstes dvelkėma,
Akiū mielīnūju, šėrdelės plakėma.

Tas smielė geltuonis, gimta mūs žemelė
Pašaukos namuoliuo, nuruodžios keleli,
Pateikos mā skausma é liūdesė gėlo,
Notėldė dokrelė, padarė nebīlė –
Gīvenėms sodoža lig veidruodė šokė,
Apleida daložė, šaltā nosėsoka.

Lig aglė bešakė vėdor plīna lauka
Sau gėldėno šėrdi, élgūs, nabsulauko.
Vuo Vielīniu nakti, tam liūdesė ūstė,
Līpsnelė žvakelės bandau pasėgūstė.
Če krīžė parėmėn i tī sosėgūžėn,
Sodožėn če dalės, dalelės, daložės.

VERUONIKA

Gieri kronts ruožunčiaus ūga,
Vuo vidunakčiu švėndrės meldies,
Kāp i gėlmė sielvarts isprūda,
Veidruodė delčiuos taka suskaldė.

Suvėrpiejes ažers krūpčiuojė,
Panarėna krontūs pušies žvilgsni.
Dā élgā raibuleva, trūkčiuojė
Karalīsti vondėns pavėršiumi.

I tamsas eję mergėškas svajės,
Geisma žėngsnės – širdės iškamūta.
Tarp žmoniū radusi tēkra pragara,
Lelėjė juk dognė vainėkūta.

Dā negėmusi sup ana kūdiki,
Pasmerkta, bešluovė Veruonika,
Jūdakasė gražuolė liūdintė
Naktėmis raša smielie geltuonā:

„Tēkra meili nabūn juk nuodiemė,
Argi galem teistė už aistra?“ -
Aušrū puovs soplīšt, paruoda mums,
Pakartuos... karuolius paleisdama.